

HOTĂRÂRE

Nr.65/31.10.2011

**Consiliul de Administrație al Societății Române de Radiodifuziune desemnat prin Hotărârea
Parlamentului României nr. 33/29.06.2010**

În temeiul prevederilor Legii nr.41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

În conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului de Administrație al SRR aprobat prin HCA nr.9/2010, cu completările ulterioare;

În considerarea prevederilor HCA nr.1/2010 privind elaborarea Statutului jurnalistului de radiodifuziune din cadrul SRR,

Tinând seama de prevederile Deciziei nr. 286/2011 a Consiliului Național al Audiovizualului privind publicarea codurilor de conduită profesională adoptate de furnizorii de servicii media audiovizuale;

În urma analizei și votului asupra documentelor prezentate la pct.A1 de pe ordinea de zi a ședinței din data de 31.10.2011,

HOTĂRÂȘTE

Art.1 - Se aprobă *Statutul jurnalistului de radio din cadrul Societății Române de Radiodifuziune*, prevăzut în Anexa nr. 1, parte integrantă a prezentei hotărâri.

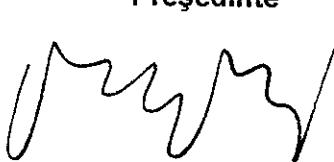
Art.2 - Prevederile *Statutului jurnalistului de radio din cadrul Societății Române de Radiodifuziune* se aplică cu începere de la data de 1 ianuarie 2012.

Art.3 - Președintele director general va dispune măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prezentei hotărâri, cu respectarea legislației incidente.

Pentru conformitate,

András István DEMETER

Președinte

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Statutul Jurnalistului de Radio – document obligatoriu conform art. 10 din Legea nr. 41/1994 – a fost o preocupare a tuturor Consiliilor de Administrație ale SRR, încă din momentul adoptării Legii nr. 41/1994, niciodată finalizată. Pentru actualul Consiliu de Administrație, el a devenit o prioritate, aşa cum reflectă, de altfel, și prima Hotărâre a acestuia, din data de 30 iulie 2010.

La numai un an și două luni de la aprobarea hotărârii, datorită implicării și seriozității membrilor Comisiei Paritară Specială, plenul jurnaliștilor din SRR va avea, pentru prima dată în cei șaptesprezece ani de la aprobarea Legii de funcționare, un document de reglementare a activității jurnalistiche, pentru aprobarea căruia s-au parcurs toate etapele procedurale prevăzute de Lege.

Statutul Jurnalistului de Radiodifuziune, esențial pentru exercitarea meseriei de jurnalist la standardele impuse de postul public de radio, va fi, în varianta supusă votului Consiliului de Administrație, doar începutul unui drum de-a lungul căruia documentul urmează să fie îmbogățit și actualizat cu elementele ce se vor impune în baza aplicării lui. Prin intrarea documentului în vigoare vor fi mai puternic garantate drepturile și obligațiile profesiei de ziarist de radiodifuziune, în condiții de răspundere profesională, morală și juridică, precum și soluționarea divergențelor privitoare la aplicarea statutului de către o instanță internă de arbitraj. **Statutul** va reglementa drepturile și libertățile jurnaliștilor, dintre care: dreptul de a fi asistat juridic de către Societate, în situațiile în care a suferit prejudicii materiale sau morale din partea altor instituții sau persoane; dreptul de a solicita și de a obține liberul acces la informațiile pe care dorește să le investigheze; dreptul de a veghea la buna funcționare a instituțiilor statului, semnalând orice tendință de abuz, corupție sau lipsă de transparentă sau dreptul de a se informa și de a informa, la rândul său, publicul în orice chestiune de interes major. Totodată, Statutul va avea rolul de a oferi răspunsuri la întrebările publicului, legate de modul în care, prin politica editorială și de programe, SRR dă seamă ascultătorilor, plătitorii ai taxei de radio.

Bilanțul etapelor parcurse în direcția elaborării Statutului relevă consecvența și determinarea Consiliului de Administrație în atingerea acestui obiectiv, a căror necesitate a decurs firesc din activitățile desfășurate în vederea atingerii prevederilor HCA nr. 1/30.07.2010.

Înțial, prin DCA nr. 9/22.09.2010, au fost aprobată directiile de acțiune în ceea ce privește atribuirea unui mandat celor cinci membri CA, ca reprezentanți în noua Comisie Paritară Specială și necesitatea consultării opiniei plenului jurnaliștilor. Au fost derulate activitățile necesare organizării unei **consultări** a plenului jurnaliștilor din SRR, în privința menținerii sau schimbării membrilor CPSR, aleși prin vot în anul 2006 (OPDG 1092/5.11.2010). Consultarea a fost comunicată la nivel intern și s-a desfășurat electronic, fiecare jurnalist exprimându-și opinia individual, prin intermediul adresei de e-mail, în data de 8 noiembrie 2010. Ca urmare a consultării, rezultatele obținute au decis schimbarea membrilor CPSR inițială, și demararea celor necesare organizării și desfășurării de noi alegeri (din totalul celor 178 participanți: 51 -28,65% - au optat pentru menținere și 127 - 71,35% - au optat pentru schimbare).

Ulterior au fost aprobată **Strategia de comunicare internă a desfășurării alegerilor și Calendarul** (DCA nr. 14/26.11.2010) și s-a constituit **Comisia Tehnică** pentru

elaborarea regulamentului privind desfășurarea alegerilor reprezentanților jurnaliștilor Societății Române de Radiodifuziune (OPDG nr. 1195/7.12.2010). Conform acestor documente a început organizarea și comunicarea, la nivel intern, a alegerilor noilor membri ai CPSR. După aprobarea Regulamentului privind desfășurarea alegerilor (OPGD nr. 1251/23.12.2010) a fost constituită Comisia Tehnică pentru organizarea și desfășurarea acestora (OPDG nr. 20/06.01.2011), ducându-se astfel, la îndeplinire, etapele organizatorice aprobate. Alegerile s-au desfășurat tot prin modalitatea electronică de vot, iar ca urmare a acestora au fost desemnați cei cinci delegați ai CPSR, după cum urmează: doamna Man Sorina Manuela și domnii Șarpe Radu Costin, Mușat Roman, Junea Mihai Cornel, Florea Radu.

Comisia a fost convocată (prin OPDG nr. 75/9.02.2011) la o primă întâlnire, în data de 10 februarie 2011.

La finalul lunii septembrie 2011, această Comisie a înaintat Conducerii SRR un proiect al Statutului Ziaristului de Radiodifuziune, care a fost postat, spre consultarea beneficiarilor săi – plenul jurnaliștilor și nu numai – pe portalul intern, în perioada 4 - 10 octombrie a.c. și analizat din punct de vedere al conformității cu dispozițiile legale incidente. De asemenea, proiectul de Statut a fost postat și pe pagina de internet a Radio România, pentru conformitatea cu dispozițiile deciziei CNA nr. 286 din 29 aprilie 2011.

Avizarea Statutului în cadrul comisiilor de cultură, și, ulterior, aprobarea acestuia de către Consiliul de Administrație al SRR este necesară în vederea respectării întocmai a procedurilor prevăzute de lege. Etapa avizării a fost parcursă în perioada 25 – 26 octombrie a.c., când Statutul Jurnaliștilor de Radio a primit avizul celor două comisii de resort ale Parlamentului (anexat prezentei).

Având în vedere etapele care au mai rămas de parcurs, complexitatea procesului de comunicare, importanța documentului, necesitatea ca fiecare jurnalist, indiferent de natura raportului de muncă, să cunoască prevederile documentului, art. 2 din proiectul de HCA prevede intrarea în vigoare a Statutului începând cu 1 ianuarie 2012.

De asemenea, la solicitarea unora dintre membri Consiliului de Administrație, care au îndeplinit și rolul de membri ai CPS, statutul a fost transmis și spre avizul juridic (atașat prezentei).

În îndeplinirea atribuției conferite de Legea 41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune), propunem spre aprobare Consiliului de Administrație proiectul de hotărâre privind Statutul jurnalistului de Radio din SRR (SRJ).

András István DEMETER
Președinte Director General

STATUTUL JURNALISTULUI DE RADIO DIN SRR

Cuvânt înainte

Pentru **Radio România** încrederea pe care i-o acordă ascultătorii săi este esențială. Singura cale de a se bucura de aceasta este menținerea unei tradiții de independentă și integritate, prin punerea constantă în practică a principiilor și a standardelor care definesc un journalism de cea mai înaltă calitate în conformitate cu misiunea asumată de serviciu public de interes național.

Informarea opiniei publice cu obiectivitate, acuratețe și promptitudine, și în mod echilibrat, complet și complex din punct de vedere editorial, este ceea ce ne propunem **noi, jurnaliștii postului public de radio**. Acest deziderat este, în egală măsură, o responsabilitate care are nevoie de un cadru menit să-i asigure rezistență la eventuale presiuni economice, politice, sindicale și patronale, sociale, de grup sau individuale, altele decât presiunea timpului și a spațiului de emisie, precum și protecție față de distorsiuni și abuzuri, care pot să apară, voit sau accidental, chiar în interiorul companiei noastre.

Elaborarea unui set de norme deontologice, proprii activității editoriale din radioul public, s-a făcut în baza **art.10 din Legea nr. 41/1994**, ceea ce constituie și o formă de asigurare a calității informației, inclusiv prin stabilirea cu claritate a responsabilităților în privința difuzării ei. În procesul de pregătire a produsului nostru jurnalistic apar adeseori probleme, situații noi, dileme. De cele mai multe ori, soluțiile nu vin nici din cărțile de journalism și nici din textelete de lege, ci dintr-o lungă și atentă experiență. Atunci când această experiență ajunge să fie structurată și pusă la îndemâna tuturor celor implicați în proces, cresc semnificativ şansele ca evaluarea ce se face, contra cronometru, să fie corectă iar decizia luată să fie cea mai adecvată.

Prevederile acestui document-cadru au în vedere și provocările pe care le implică adoptarea și utilizarea noilor platforme media. *Extinderea tipurilor de conținut* care „inspiră, educă și informează” un public divers ne permite exploatarea de noi formule editoriale și respectarea cerințelor unor noi categorii de audiență. Modul în care publicul nostru se informează și interacționează se schimbă rapid, ceea ce aduce în prim plan noi provocări, nu lipsite uneori de pericole. Pentru posturile serviciului public de radio aceasta este o sansă în plus de a-și diversifica oferta editorială de interes național, regional, local și internațional, și de a fi mereu în legătură cu publicul interesat. Rolul jurnalistului din SRR rămâne, și în acest caz, unul esențial în crearea, comunicarea și distribuirea unui produs editorial demn de încredere, de înaltă calitate, responsabil, care să servească nevoilor unei societăți în continuă schimbare.

Mecanismul de funcționare

Statutul Jurnalistului de radio din SRR (SJR) reprezintă un mecanism de auto-reglementare, realizată prin aplicarea efectivă a normelor instituite și constituirea unui **Consiliu de Onoare (C.O.), ca organism intern de arbitraj.**

Ziaristul din serviciul public de radiodifuziune, menționat în Legea 41/1994, este denumit în textul acestui statut **jurnalist de radio din SRR (JSRR).**

Statutul Jurnalistului de radio din SRR (SJR) este un document de referință care grupează principii și norme obligatorii și care, la solicitarea Consiliului de Onoare, pe baza sesizărilor primite, poate fi revizuit anual de către o Comisie Paritară.

Intentia evaluărilor CO este aceea de soluționare a conflictelor într-un mod rezonabil, pe cale amiabilă. În cazul încălcărilor vădit intentionate și flagrante ale prevederilor SJR de către oricare dintre părți, CO stabilește responsabilitățile, iar deciziile sale motivate sunt aduse la cunoștința jurnaliștilor din SRR prin toate căile de comunicare disponibile.

SJR este disponibil online, pe pagina de internet a instituției - www.radioromania.ro.

Cuprins

Capitolul I

Jurnalistul în serviciul public de radio (JSRR)

1. Cine are statutul de JSRR, realizator de emisiuni SRR
2. Misiunea JSRR
3. Valorile fundamentale ale JSRR
4. Incompatibilități și conflict de interes

Capitolul II

Roluri și responsabilități

1. Politica de programe
2. Politica editorială
3. Responsabilitate și independență editorială
4. Linii de arbitraj
5. Analiză și conformare editorială
6. Asistență juridică

Capitolul III

Etică și standarde editoriale

1. Limbajul
2. Exprimarea opiniei
3. Transmiterea în direct

-
4. Situații de urgență, *breaking news*
  5. Înregistrarea audio
    - reguli pentru înregistrare
    - relația cu interlocutorii
    - microfoane ascunse
    - Înregistrări în străinătate
    - participanții la o emisiune
  6. Relatări specializate
    - Justiție
    - Poliție
    - Politică
    - Religie
    - Sănătate
    - Cultură și știință
  7. Violență. Conținut explicit
  8. Protecția minorilor
  9. Drepturile consumatorului
  10. Viața privată
  11. Utilizarea înregistrărilor de arhivă
  12. Blogurile și celealte forme de *webcontent*
  13. Reclamații și corecții

Capitolul IV

Etică și cod de conduită

1. Lucrul în echipă
2. Resurse, onorarii, cadouri
3. Relațiile cu terți - Concurență neloială

Capitolul V

Pregătire și competiție profesională

1. Condiții de lucru
2. Competiție și pregătire profesională

Capitolul VI

Consiliul de Onoare

1. Rol și atribuțiuni
2. Mod de funcționare
3. Procedura de constituire

Dispoziții finale

Note / Interpretarea termenilor
Referințe, resurse

Anexe

- Ghid Camera Știrilor
- Ghid Exprimare și stil
- Ghid Situații speciale
- Ghid Corespondenți
- Ghid Electorale
- Ghid Radio online

Capitolul I. JURNALIST ÎN SERVICIU PUBLIC DE RADIO (JSRR)

I.1. Cine are statut de jurnalist, realizator de emisiuni SRR

I.1.1. În SRR, statutul de „jurnalist” îl are orice persoană fizică aflată într-un raport contractual de muncă sau într-un raport contractual civil cu Societatea și care, potrivit Art. 11 din Legea nr. 41/1994, realizează, produce, redactează, elaborează sau coordonează emisiuni ori programe, difuzate pe toate suporturile media agreate și utilizate de posturile instituției, sau care are o participare directă și cu conținut creator la realizarea acestora.

I.2. Misiunea jurnalisticului SRR

I.2.1. Servirea interesului public

JSRR se află în slujba publicului și are misiunea de a servi doar interesul public. Valoarea de interes public a informației este dată de impactul acesteia asupra unei majorități a publicului-țintă și de relevanța relatării evenimentului în sine, pentru colectivitate.

(vezi secțiunea Note/interesul public)

I.2.2. Reflectarea Diversității

JSRR reflectă, în programele sale idei, experiențe, puncte de vedere cât mai diverse. Atunci când încearcă să găsească unitatea în diversitate, urmărește drept jaloane ceea ce este relevant pentru agenda publică, dar și pentru diversitatea socială a lumii, fără a dăuna opinilor sau curentelor minoritare, grupurilor sau tendințelor exclusiviste.

(vezi și secțiunea Referințe/EBU, 2007- A diversity toolkit)

I.2.3. Apărarea valorilor democratice

JSRR asigură dialogul dintre cetățean și cei care dețin funcții publice și contribuie la crearea unui mediu care respectă principiile alterității, demnității umane, libertății de exprimare, de gândire și de creație.

(vezi și Protocolul de la Amsterdam)

I.3. Valorile fundamentale ale jurnalistului din radioul public

I.3.1. Adevăr și acuratețe

Principala preocupare a **JSRR** trebuie să fie căutarea adevărului și relatarea sa cu acuratețe, în mod imparțial și fără echivoc.

I.3.2. Integritate și independentă

JSRR trebuie să păstreze independentă editorială față de orice interese, fie ele ale instituțiilor statului sau private, ale partidelor, formațiunilor social-politice, înregistrate sau nu, ale organizațiilor sindicale, organismelor comerciale și economice sau ale oricărui grupuri de presiune. Urmărirea unor interese personale pe traseul culegerii, prelucrării și difuzării informației are ca efect știrbirea credibilității (vezi art. 8 alin. 1 din Legea nr. 41 / 1994, republicată, cu modificările ulterioare).

I.3.3. Corectitudine

JSRR asigură tratarea deschisă, transparentă și cu onestitate a oricărui subiect, acordând o poziție neutră și cuviincioasă față de părțile implicate în eveniment.

I.3.4. Imparțialitate

JSRR va face toate eforturile pentru a asigura o informare imparțială și echilibrată a publicului, având datoria de a oferi șansa de a se face auzite toate vocile din public, inclusiv cele care susțin opinii sau puncte de vedere minoritare. În cazul în care nu se pot obține puncte de vedere ale tuturor părților implicate, **JSRR** se va asigura că a făcut demersurile necesare pentru a aduce la cunoștința publicului toate opiniile relevante pentru dezbatările și investigațiile pe care le realizează.

I.3.5. Respectarea vieții private și a bunului simț

Pentru a proteja sensibilitatea publicului, dar și a individului, **JSRR** are datoria de a trata cu discernământ, decentă și bun simț subiectele ce pot interfera cu aspecte ale vieții private ale individului, episoadele de violență, catastrofele sau suferințele de orice fel. Excepție fac acele acțiuni și declarații ale individului care, prin natura lor, devin de interes public și pot afecta viața publică și interesul național.

De aceea, **JSRR** va evita să producă, să stimuleze sau să întrețină panica populației ori reacțiile violente ale acestora și nu va recurge la nicio formă de manipulare psihologică.

(vezi și Decizia CNA nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual).

I.3.6. Creativitatea și spiritul de inițiativă

JSRR căută și promovează, în permanență, formule radiofonice inovatoare, în spiritul valorilor și al principiilor asumate. Amprenta personală a profesionistului se identifică prin stilul abordării evenimentului, prin perspectiva creativă propusă în tratamentul subiectului, sau prin exprimare fără șabloane.

I.3.7. Transparenta și răspunderea în fața publicului

JSRR răspunde cu onestitate în fața publicului pentru produsele media realizate și difuzate, recunoaște - deschis și în timp real - greșelile făcute și își afirmă disponibilitatea de a se perfecționa și de a corecta erorile. În relațiile cu exteriorul (publicul, presă, autorități, grupări politice, reprezentanți ai societății civile) **JSRR** oferă, în condițiile legii, informații despre materialele difuzate, despre identitatea autorului produsului media și despre scopul urmărit prin difuzarea acestuia către public.

(vezi și *Legea nr. 504/2002 a audiovizualului - Art. 41;*
Decizia CNA nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a continutului audiovizual art. 49 - art. 51, art. 55 - art. 58, art. 64(2))

I.4. Incompatibilități și conflict de interes

I.4.1. Statutul de jurnalist-realizator de emisiuni radio, în SRR, este incompatibil cu calitatea de:

- membru al unui partid ori formațiune politică;
- colaborator dovedit al fostei Securități;
- membru al oricărora dintre structurile de cenzură și de propagandă ale fostului P.C.R.;
- personal angajat sau colaborator plătit al Președinției, Parlamentului și instituțiilor administrației centrale și locale, al altor instituții publice în care personalul este desemnat prin efectul unei opțiuni politice partizane;
- persoană care își exprimă public apartenența sau convingerile politice sau care desfășoară activități politice.

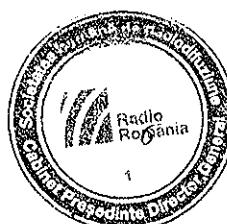
I.4.2. Colaborarea JSRR cu servicii secrete este interzisă.

I.4.3. Existența unui conflict de interes anulează calitatea de JSRR.

Definirea conflictului de interes

Un „conflict de interes” implică încălcarea obligațiilor față de organizație, ca serviciu public, prin promovarea unor interese personale ale JSRR, care ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obligațiilor și a responsabilităților oficiale, sau care vin în contradicție flagrantă cu valorile și principiile asumate, ca jurnalist al postului public de radio, aducând o gravă atingere imaginii publice a instituției, precum și a celorlalți jurnaliști.

(vezi *Legea 41/1994,*
Legea conflictului de interes
Art. 20 din CCM al SRR

Capitolul II.

ROLURI ȘI RESPONSABILITĂȚI

II.1. Politica de programe

SRR oferă programe și produse informative, culturale, educative și de divertisment pentru toate categoriile de public.

II.1.1. JSRR are dreptul să fie informat cu privire la politicile de programe, grila de programe, scoaterea la concurs a unor spații de emisiune, criteriile de selecție și obiectivele urmărite. Conducerea executivă a SRR furnizează responsabililor cu comunicarea internă toate informațiile necesare pentru a fi publicate pe portalul colaborativ al SRR.

II.1.2. Orice jurnalist SRR poate propune subiecte sau formate de emisiuni care respectă standardele și normele SJR, politica editorială a postului și se încadrează în grila de programe, sau poate prezenta proiecte, ca răspuns la solicitările specifice ale conducerii editoriale.

II.1.3. Selectarea proiectelor de emisiune, venite din partea jurnaliștilor, se face pe baza unei jurizări profesionale, în condiții de competiție, concurență loială și etică profesională.

Deciziile privind selectarea sau respingerea proiectelor editoriale sunt făcute publice, prin publicarea pe portalul colaborativ, inclusiv a argumentației.

II.1.4. JSRR are obligația de a respecta formatul aprobat al emisiunii.

II.1.5. Introducerea/scoaterea unei emisiuni din grilă, precum și înlocuirea unui jurnalist din echipa de realizare, se face argumentat. Acest lucru se aduce la cunoștința celor implicați, în scris, în termen de maximum 48 de ore de la luarea deciziei.

II.2. Politica editorială

Conducerea editorială stabilește agenda publică a posturilor de radio ale SRR pe baza sondării, cu regularitate, a opiniei publice pentru definirea domeniilor de interes general.

II.2.1. Responsabilității editoriali se asigură că politica editorială este adusă la cunoștința întregului personal de execuție, printr-un document scris.

II.2.2. Orice decizie editorială, fie că are amprentă strategică și este luată de foruri superioare, fie că este una curentă, referitoare la produsele jurnalistiche zilnice, este

comunicată în scris. Ședințele editoriale se încheie întotdeauna cu o notă (minută), care va fi transmisă tuturor jurnaliștilor implicați în procesul editorial. Deasemenea, orice schimbare intervenită pe parcurs, este comunicată în scris (format electronic), consemnată în jurnalul de producție și asumată de persoana care a luat decizia.

II.2.3. Jurnalistul care are în sarcină să facă documentarea, culegerea informației, producerea, editarea, prezentarea, gestionarea conținutului informațional lucrează pe baza criteriilor editoriale comunicate (concrete și clare) și se ghidează după normele SJR.

II.2.4. Înainte de luarea unei decizii editoriale, JSRR se asigură că acționează în conformitate cu standardele profesionale agreate. Orice confuzie în acest sens trebuie lămurită la nivelul ierarhic editorial imediat superior.
(vezi și cap. II.4.)

II.3. Responsabilitate și independență editorială

II.3.1. Responsabilități editoriale

Orice persoană care ia o decizie editorială răspunde de aceasta. Problemele de natură juridică vor fi lămurite prin asistență de specialitate, dar decizia editorială în aceste cazuri îi revine managerului responsabil pentru respectivul program radio on-air sau on-line.

a. Responsabilitatea pentru realizarea produsului media înregistrat și editat în forma primară îi aparține reporterului.

b. Răspunderea pentru planificarea, editarea și decizia difuzării sale în forma finală îi revine realizatorului/ producătorului/ coordonatorului de emisiune.

II.3.2. Independență editorială

a. Activitatea editorială a JSRR este ocrotită de orice formă de cenzură sau de ingerință din partea conducerii administrative/editoriale.

b. JSRR are dreptul să aducă la cunoștința Consiliului de Onoare orice demers pe care îl consideră a fi o formă de cenzură, de presiune politică sau de manipulare a informației, impusă de persoane sau organisme cu atribuții administrative ori editoriale în SRR.

c. JSRR are dreptul de a apela la Clauza de conștiință.

(vezi *Contractul colectiv de ramură Codul deontologic adoptat de Convenția Organizațiilor de Media*

Art. 8 alin. 2 din Legea nr. 41/1994, republicată cu modificările ulterioare)

II.4. Linii de arbitraj

II.4.1. Toți cei implicați în producția editorială trebuie să cunoască prevederile SJR și să le aplice în activitatea cotidiană.

II.4.2. În cazul în care apar dileme editoriale, chestiunea se raportează pe cale ierarhică, potrivit sistemului managerial, în funcție de gradul de importanță al acestora.

II.4.3. Editorii și managerii sprijină producătorii și restul personalului în gestionarea editorială a produsului și sunt disponibili să discute dilemele editoriale, oferind asistență în orice moment.

II.5. Analiză și conformare editorială

- programe radio on-air, live, înregistrate, on-line

II.5.1. Jurnalul de producție și analiza post-factum a producțiilor editoriale în cadrul redacțiilor și a posturilor editoriale sunt instrumente necesare și obligatorii în activitatea JSRR și constituie un reper pentru fișa de evaluare/autoevaluare, respectiv pentru evaluarea serviciilor prestate în temeiul raportului contractual civil.

II.5.2. Analiza editorială este esențială în aplicarea valorilor și a standardelor jurnalistice. Aceasta este o analiză a unor circumstanțe particulare ale fiecărui caz, care pune în balanță motivele editoriale ale conținutului sau ale acțiunii și impactul acestora asupra audienței și a persoanelor din materialul radiofonic.

II.6. Asistență juridică

II.6.1. JSRR are dreptul la consiliere și asistență juridică pe parcursul procesului editorial (pregătirea emisiunilor de știri, de investigație, documentare). Decizia editorială finală aparține personalului editorial responsabil de conținutul jurnalistic. (vezi și Legea audiovizualului nr. 504/2002)

II.6.2. În exercitarea sarcinilor de serviciu, cu respectarea legislației și a normelor deontologice și SJR, JSRR are dreptul să fie asistat și susținut în instanță de către SRR în solidar.

Capitolul III. Etică și Standarde editoriale

III. 1. Limbajul

III.1.1. JSRR are obligația de a folosi corect limba română (și/sau alte limbi utilizate în redacțiile specializate ale SRR).

III.1.2. Stilul de exprimare și limbajul folosit trebuie să fie conforme cu normele lingvistice și standardele profesionale în vigoare. Excepție poate fi cazul în care se citează o declarație sau se interpretează un comportament al unei persoane, în scopul prezervării autenticității.

(Art 83 din Decizia CNA nr. 220/2011)

III.1.3. JSRR va da dovadă de echilibru în utilizarea mijloacelor lingvistice:

- a. Se recomandă folosirea unui limbaj cuvântios, simplu și direct, fără echivoc, cu respectarea dicției și a intonației corecte.
- b. Se vor evita clișeele, frazele goale, construcțiile lingvistice pretentioase și ambiguie, care abat atenția publicului de la adevărul relatat.
- c. Termenii de specialitate trebuie explicați pe înțelesul tuturor sau puși într-un context care să ajute la înțelegerea lor.
- d. Folosirea cuvintelor și a expresiilor şocante se poate face doar dacă este perfect justificată de prezentarea, cu exactitate, a unor realități (*omiterea lor ar altera sensul și natura informațiilor prezentate*) și exclusiv cu avertizarea auditoriului. Ca regulă generală, JSRR se va limita la descrierea a ceea ce este esențial pentru buna înțelegere a evenimentului, respectând, cu fidelitate, contextul și atribuirea citatorilor.
- e. Descrierea exactă a faptelor, oricât de concisă, nu exclude nuanțarea - în sensul diversității - a aspectelor faptului relatat, pentru a asigura astfel o relatare exactă, ușor de înțeles și cuprinzătoare.
- f. Atunci când se aduc în discuție statistici și cifre, jurnalistul are grijă să păstreze claritatea mesajului. În funcție de relevanța indicatorului la care se face referire, se poate folosi rotunjirea numerelor.
- g. În cazul în care există dubii cu privire la utilizarea corectă a unei expresii, se solicită opinia unui expert înainte de a face înregistrarea.

III.1.4. JSRR respectă deciziile argumentate lingvistic ale managementului editorial în legătură cu impactul asupra unor categorii de ascultători ale unor cuvinte/expresii cu multiple interpretări, ofensatoare sau vulgare.

III.1.5. Materialele înregistrate, care nu respectă standardele jurnalistice în vigoare, nu pot fi difuzate și trebuie refăcute.

III.1.6. Participanții la orice producție editorială vor fi informați cu privire la regulile și standardele de limbaj ale SRR. În cazul în care un interlocutor sau un invitat la o emisiune transmisă în direct se exprimă ofensator sau vulgar, reporterul/moderаторul este îndreptățit să întrerupă microfonul.

III. 2. Exprimarea opiniei

III.2.1. Programele noastre garantează exprimarea punctelor de vedere relevante care contribuie la înțelegerea chestiunilor zilei.

III.2.2. JSRR are obligația de a asigura în program, egal și echilibrat, pluralismul opiniilor, imparțialitatea și şansele de exprimare:

- a. Atunci când realizează investigații pe probleme de interes public, JSRR trebuie să acționeze cu bună credință și profesionalism, fără partizanat și verdicte preconcepute, să prezinte punctele de vedere ale tuturor părților implicate și să aducă dovezi de necontestat pentru afirmațiile sale.
- b. În cazul organizării unor dezbateri asupra unor probleme controversate de natură politică, economică, socială, culturală, științifică etc., JSRR trebuie să-și păstreze rolul de moderator imparțial și echidistant.
- c. În cazul prezentării intereselor sau a situației minoritare a unui grup politic, social, economic, cultural sau științific, trebuie să predomine caracterul de interes public al informației și efectele de masă ale difuzării acestora.

III.2.3. În situația în care există o decizie editorială de prezentare a unui singur punct de vedere, acest lucru trebuie precizat cu claritate și contrabalansat, în cel mai scurt timp, maximum 12 ore de la momentul difuzării, pe aceeași platformă, on air și/sau online.

III.2.4. Opinii personale, invitați, comentatori, public:

- a. Demersul publicistic al JSRR respectă întotdeauna principiul echidistanței și separării faptelor de opinie.
- b. Pentru ca publicul să înțeleagă pe deplin punctul de vedere al unui invitat sau comentator, este important ca jurnalistul să clarifice, în măsura posibilităților liniile de asociere sau de afiliere ale acestora.
- c. Ca formator de opinie, JSRR trebuie să surprindă în mod echilibrat și opinii ale publicului referitoare la subiectul aflat în dezbatere, în ideea asigurării participării cetățenilor la viața publică, conform misiunii radioului public. JSRR va face o distincție clară între comentariul publicului, indiferent de forma în care apare (în direct, înregistrat, sms, comentariu electronic) și conținutul jurnalistic.

(Vezi *Protocolul de la Amsterdam*,

Art. 10, cap. 2 din Comunicarea Comisiei Europene 2009/C 257/01

Art. 64 - 67 din Decizia CNA nr. 220/2011)

III. 3. Transmiterea în direct

III.3.1. Relatarea în direct trebuie să țină cont de principiul noutății/relevanței evenimentului, al promptitudinii transmiterii unei informații valoroase/importante, al originalității și autenticității (inclusiv prin includerea peisajului sonor), în condițiile prevederilor art. III.2.2. Ritmul alert nu trebuie să afecteze coerenta relatării.

III.3.2. Reguli:

- a. Programele în direct cu ascultătorii trebuie să respecte standarde editoriale, unitar-valabile pentru întreaga instituție, și să asigure diversitatea opiniilor exprimate.

Sunt situații în care interlocutorii care intervin în emisiune pot vehicula zvonuri, informații care nu pot fi verificate imediat, aspecte care trebuie precizate de către moderatori. Aceștia pot amenda eventuale etichetări, precum și afirmațiile care pot leza dreptul oricărei persoane la viața privată.

b. Echipele de realizare a emisiunilor de radio trebuie să acorde o atenție deosebită pregătirii pentru difuzarea în direct a evenimentelor care nu pot fi planificate în avans și pot apărea pe parcurs. Moderatorii trebuie să fie gata să reacționeze la fapte neprevăzute și să mențină controlul situației.

c. Nu este permisă intrarea în direct a niciunei persoane care se află sub influența alcoolului sau a substanțelor halucinogene, sau care se comportă în mod vulgar și ofensator.

d. În cazul în care o persoană comite, în timpul transmisiei directe, acte prin care se încalcă obligațiile impuse prin lege sau SJR, moderatorul are obligația de a se delimita pe loc, în numele SRR, de comportamentul sau declarațiile respective și are dreptul de a-i întrerupe microfonul.

III.4. Situații de urgență / breaking news

III.4.1. JSRR își asumă responsabilitatea de a transmite cu rapiditate un eveniment deosebit (politic, social, catastrofă naturală sau provocată de om), atunci când se justifică relatarea în direct, cu informație verificată, fără să dea curs zvonurilor și speculațiilor. În situația în care detine informații contradictorii din surse credibile, JSRR poate relata acest fapt, prin precizarea circumstanțelor și citarea celor două surse, făcând totodată eforturi de a obține noi informații, cât mai aproape de situația reală de pe teren.

III.4.2. Știrile de ultimă oră (*breaking news*), precum și situațiile de urgență la nivel național/local, pot modifica programul de difuzare, în conformitate cu procedurile stabilite la nivelul managerial al SRR. JSRR trebuie să fie pregătit pentru astfel de situații.

(vezi Ghid Situații speciale)

III.4.3. Implicații editoriale:

a. JSRR are întotdeauna în vedere păstrarea unui echilibru între demersul pentru relatarea faptului petrecut sau în desfășurare și sensibilizarea excesivă sau panicarea populației.

Scenele sonore de violență și evenimentele tragice vor fi prezentate sobru, ponderat, cu realism și fără exagerări/excese.

b. Se acordă atenție mai întâi consecințelor, prognozelor, apoi se analizează cauzele.

c. În cazul unui pericol grav pentru siguranța sau sănătatea populației, se vor transmite, cu prioritate, informații care pot servi la salvarea de vieți omenești, până când pericolul acut încetează să mai existe.

d. În cazul informărilor în timpul unui conflict armat/război, JSRR va acorda o atenție specială problemelor umanitare, de sănătate, de ajutorare a populației civile.

e. În situațiile de urgență, orice material creat sau prelucrat, în afara controlului SRR, trebuie să fie etichetat ca atare.

III.5. Înregistrarea audio

JSRR are obligația profesională ca fiecare produs jurnalistic, de la preluarea sunetelor de pe teren, până la editarea și difuzarea programelor, să asigure cea mai înaltă calitate tehnică a sunetului. Excepții pot fi reprezentate de înregistrările cu relevanță istorică și relatăriile din zone cu situații excepționale.

III.5.1. Reguli pentru înregistrare:

- a. Ca regulă generală, atunci când realizează înregistrări, JSRR își va face cunoscută identitatea profesională, cu excepția cazului prezentat la art. III.5.3.
- b. Orice înregistrare, inclusiv prin telefon, este supusă în prealabil unui consimțământ sau unui contract. JSRR va face toate eforturile pentru a evita orice încălcare a drepturilor legale ale terților, precum și orice perturbare a ordinii publice în timpul înregistrării.

III.5.2. Relația cu interlocutorii

- a. JSRR este obligat să-i furnizeze interlocutorului informații reale despre identitatea sa și caracterul programului pentru care urmează să efectueze înregistrarea.

Excepțiile de la regulă sunt reglementate la art. III.5.3.

- b. JSRR acordă atenție demnității și altor drepturi personale ale interlocutorului. Nu adresează întrebări în avans, ci doar își informează interlocutorul despre subiecte, astfel încât acesta să se poată pregăti.

c. Interlocutorul poate să nu fie de acord cu înregistrarea.

În cazul în care vorba este despre persoane supuse interesului public, care refuză înregistrarea pe subiecte de interes public, iar opinia lor este considerată importantă pentru program, JSRR are dreptul să insiste fără a deveni agresiv, nepoliticos, exclusiv în spațiul public (adică nu în spațiul privat al persoanei respective). JSRR își va informa ascultătorii cu privire la refuz și motivația adusă.

d. Toate înregistrările trebuie să exprime în mod corect realitatea. Editarea materialului nu trebuie să modifice ori să distorsioneze sensul și contextul informației. Excepție fac programele umoristice și satirice, unde editorul trebuie să indice, cu claritate, că montajul crează o operă de ficțiune.

e. JSRR trebuie să clarifice, în avans, că interlocutorul nu aşteaptă nicio remunerație sau o compensație pentru eventualele costuri suportate și să-l informeze pe acesta dacă aşteptările pot fi sau nu îndeplinite. Semnarea, după caz, a unui contract finanțier trebuie să aibă loc înainte de înregistrare.

Persoanele care răspund în activitățile lor politice, publice sau oficiale nu pot obține nici un beneficiu finanțiar.

f. În cazul în care acest lucru este necesar, JSRR are dreptul, în condițiile legei, să

de a garanta anonimatul persoanelor care au furnizat informații sau date pentru înregistrarea unui subiect, dacă informația este de interes public. De asemenea, JSRR are obligația de a-și informa sursa, în prealabil, despre limitele legale ale acestui drept.

(vezi *Codul de procedură civilă, art. 108 ind. 1 și art. 7 din Legea nr. 504/2002 a audiovizualului.*)

III.5.3. Înregistrarea cu microfoane ascunse

Înregistrările cu microfonul ascuns sau sub identitate falsă, alta decât cea de jurnalist, pot fi făcute numai în cazul unui interes public justificat, în condițiile în care includerea informației este absolut necesară, iar materialele respective nu pot fi obținute în alt mod. În aceste cazuri excepționale, pasajele selectate pentru difuzare trebuie să aibă o relație directă cu subiectul. Părțile neutilizate în program nu pot fi puse la dispoziția altcuiva sau folosite în mod abuziv. Atunci când se face prezentarea materialului, ascultătorul trebuie să fie informat cu privire la utilizarea microfonului ascuns. Această regulă este valabilă și în cazul documentarelor artistice. Includerea acestui tip de înregistrări în programele artistice sau de divertisment se poate face în condițiile în care acest lucru nu încalcă în niciun fel drepturile persoanelor înregistrate.

(vezi Art. 35, 36, 38/Decizia nr. 220 din data de 24 februarie 2011 privind Codul de reglementare a conținutului Audiovizual)

III.5.4. Înregistrări făcute în străinătate:

a. Atunci când realizează înregistrări în străinătate, JSRR are obligația de a respecta reglementările autorităților locale pentru a evita orice acte ilegale sau care ar putea fi considerate ofensatoare, cu privire la obiceiurile locale, vamale, religioase sau culturale.

b. În cazul în care, din anumite cauze bine justificate, înregistrările nu au o calitate foarte bună, dar sunt importante în tratarea unui subiect, redactorul-șef va decide dacă materialul poate fi utilizat, în cazuri exceptionale, însotit de o notificare a împrejurărilor care au generat această situație.

III.5.5. Participanții la o emisiune radio

JSRR este obligat să acorde atenție demnității și altor drepturi personale ale participanților în cadrul unei emisiuni. Nu este permis ca aceste persoane să fie expuse la niciun fel de presiune sau tratamente inechitabile.

Participanții invitați în emisiunile de dezbateri au dreptul de a solicita ca editorul să-i informeze, în avans, cu privire la temele de discuție și timpul alocat.

Jurnalistul nu va accepta niciun fel de condiționări prin care unul dintre participanți ar încerca să dobândească un avantaj în detrimentul altora și nu va oferi niciodată tratament preferențial.

III. 6. Relatări specializate

III.6.1. Justiție

a. Procesul editorial din SRR produce informații care să faciliteze cetățeanului înțelegerea cadrului legal și juridic în care funcționează societatea românească și raporturile sale cu individul.

b. JSRR relatează despre aspectele juridice comune, cu care se întâlnește cetățeanul în apelul său la justiție, și semnalează orice evenimente care afectează bunul mers al justiției în România (cazuri de mare și mică corupție, infracționalitate economico-financiară și de drept comun, crimă organizată și terorism).

c. JSRR are obligația de a traduce termenii de specialitate într-un limbaj accesibil ascultatorilor, de a transmite, prin materialele radio și multimedia, idei clare, concise, echilibrate și bine documentate asupra problemei juridice abordate, respectând prezumția de nevinovăție a celor implicați.

d. JSRR nu difuzează informații care ar putea periclista, din punct de vedere legal, desfășurarea unei anchete și își va informa ascultătorii în legătură cu acest embargou de informații.

e. În cazul în care transmite o informație cu privire la suspiciunea că o anumită persoană ar fi comis o infracțiune pentru care nu a fost pusă sub acuzare, JSRR va încerca să obțină, spre difuzare, punctele de vedere ale părților implicate sau își va informa ascultătorii cu privire la imposibilitatea de a obține un punct de vedere.

f. JSRR se va abține de la a face cunoscut numele întreg al unei persoane care a comis o infracțiune, cu excepția cazului în care identificarea completă a persoanei suspectate este de interes public. În cazul în care persoanele suspectate sunt minore sau siguranța persoanelor respective ar putea fi în pericol, nu va fi dezvăluită identitatea lor completă.

(Art. 126 din Regulamentul Intern al SRR)

g. JSRR se va abține să numească rude ale persoanelor suspectate, acuzate sau condamnate, dacă acestea nu au legătură cu cazul respectiv, cu excepția situației în care identificarea este de interes public.

h. JSRR nu are voie ca, prin opera lui jurnalistică, să creeze sau să întrețină o atmosferă axată pe ostracizare sau răzbunare, în cazul persoanelor puse sub acuzare sau condamnate și nici să creeze presiune asupra judecătorilor care urmează să decidă asupra vinovăției sau a nevinovăției unei persoane.

III.6.2. Poliție

a. Subiectele ce țin de siguranța cetățeanului, de liniștea/ordinea publică și de transparenta activității Poliției Române, trebuie tratate în spiritul dreptului la liberă informare; nu se ascunde nimic din ceea ce ar avea cetățeanul dreptul să afle, dar prezentarea faptelor și a opinioilor celor implicați trebuie, deasemenea, făcută prin respectarea prezumției de nevinovăție și a dreptului la imagine al persoanelor implicate.

b. Aspectele de violență publică și familială, crimă, delincvență juvenilă și

terorism trebuie abordate cu implicare, dar pe un ton rezervat, fără emfază și supradimensionarea realității, evitând detalierea unor vicii sau a unor elemente morbide legate de crime.

c. JSRR are obligația de a evalua cu atenție specială înregistrările cu persoane rănite, aflate în stare de şoc, în cazul unor accidente, dezastre naturale etc. Indivizii ori grupurile de oameni în stare de şoc sau persoanele afectate de durere profundă au drepturi speciale de protecție și considerație.

(Art. 125 alin. 4 din *Regulamentul Intern al SRR*)

d. JSRR nu va dezvălui identitatea victimelor unor infracțiuni grave, violente (îndeosebi în cazurile de tentativă de omor, vătămări corporale, viol sau abuz sexual), ori a ruedelor acestora, în cazul în care persoanele afectate nu sunt de acord cu acest lucru. În cazuri excepționale, când identitatea completă este deja cunoscută de publicul larg, se poate face o excepție de la regulă, dacă se consideră de interes public.

III.6.3. Politică

a. JSRR respectă principiul concurenței democratice între partide și mișcări politice, și tratează cu echilibru și echidistanță declarațiile, prezentările evenimentelor politice, în întreaga sferă a programului difuzat.

b. În discuțiile pe teme politice, JSRR trebuie să asigure, pe lângă politicieni, participarea unei game largi de experți cu autoritate (nu neapărat și de notorietate) în domeniul dezbatut. Orice consultant politic, economic sau de comunicare, invitat într-o emisiune, va fi prezentat ca atare de către moderator.

c. Moderatorii încurajează schimbul liber de opinii între participanții invitați, cu respectarea normelor etice. Attitudinea moderatorului față de invitați în emisiune trebuie să fie întotdeauna politicoasă, fermă, argumentată, chiar incomodă, niciodată nefiind însă acceptate tonul justițiar, slugarnic, ironic sau familiar.

d. În perioadele preelectorale și electorale, se respectă regulamentul specific de realizare și difuzare.

III.6.4. Religie

a. JSRR reflectă diversitatea de concepte filosofice idei, credințe și religii în societate, în spiritul înțelegerii reciproce și a toleranței și sprijină societatea multiculturală.

b. JSRR nu va difuza materiale cu notă de intoleranță între persoane sau grupuri de diferite orientări religioase, sau între oameni cu sau fără religie.

c. JSRR este obligat să-și informeze, în prealabil, ascultătorii despre conținutul controversat al unui program, din punct de vedere etic sau religios.

III.6.5. Sănătate

a. JSRR se asigură că a înțeles pe deplin conținutul și utilitatea datelor/studiilor medicale/științifice înainte de difuzare.

b. JSRR va evita, prin informațiile aduse în atenția publicului, să dea naștere la speranțe sau temeri nefondate persoanelor grav bolnave sau apropiatilor acestora.

III.6.6. Cultură și știință

Importanța subiectelor de cultură și știință este consfințită de lege, pentru că educația este unul dintre cele trei obiective generale ale SRR. Subiectele culturale și științifice sunt pe același plan cu celelalte subiecte cuprinse în emisiunile informative. Jurnaliștii specializați respectă aceleași reguli ale procesului de producție editoriale.

III. 7. Violență. Conținut explicit

III.7.1. JSRR acoperă evenimente cu potențial violent (demonstrații, manifestații, revolte, proteste, răpiri, luare de ostatici) în condițiile respectării prevederilor de la cap. III.6.

JSRR nu va difuza declarații care ar putea incita la violență, la ură, intoleranță rasială/etnică/religioasă sau la orice formă de discriminare.

a. Atunci când violența este prezentată într-un program din motive justificate, se va căuta menținerea unui echilibru între relatarea adevărului sau interpretarea autentică și pericolul ca ascultătorii să devină empatici la violență (persoane instabile, copii).

b. Materialele de arhivă, pentru informare despre evenimente de aceeași natură, trebuie folosite foarte atent, astfel încât utilizarea lor să nu ducă la denaturarea realității și la dezvoltarea de idei confuze.

(Vezi și III art.11)

c. Informațiile despre acte de violență comise în țări îndepărtate se supun acelorași principii. Viața umană și suferința au aceeași valoare, indiferent de locul și momentul evenimentului.

III.7.2. Comportament sexual explicit

Procedura aplicată pentru a descrie în mod deschis un comportament sexual explicit depinde de caracterul/criteriile artistice programului pregătit în care ar urma să fie difuzat, în condițiile legii, după ora 23.00.

(Vezi și deciziile CNA)

III.8. Protecția minorilor

Interesul copilului trebuie protejat în dauna interesului public ori a audienței pentru un anume eveniment sau situație implicând minori.

III.8.1. Atunci când se abordează teme de delincvență juvenilă, consum de droguri,

abuzuri sexuale și alte activități ilegale ori antisociale în care sunt implicați copii, se recomandă colaborarea cu instituțiile specializate în protecția copilului și, după caz, a copiilor cu nevoi speciale, cu ONG-uri din domeniu.

III.8.2. Protectia anonimatumui se impune ca regulă general valabilă în materialele editoriale în care sunt implicați minori.

III.8.3. Chiar dacă interesul de moment cere dezvăluirea identității minorilor implicați în acte antisociale sau ilegale, consumămantul părintilor asupra dezvăluirii identității acestora nu e suficient întotdeauna, deoarece pe termen lung, interesul protejării copilului trebuie să domine.

(Vezi Decizia nr. 220/2011 a CNA privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual Monitorul Oficial nr. 174 din 11 martie 2011)

III.9. Drepturile consumatorului

Emisiunile de informare privind bunurile de larg consum au ca scop să-l ajute pe consumator să facă alegeri în cunoștință de cauză, în materie de bunuri și servicii, sau să prezinte soluții de rezolvare a unor probleme. Concluziile reportajelor trebuie să se bazeze pe o cercetare aprofundată și nu pe opinii personale.

III.10. Viața privată

III.10.1. În munca sa, JSRR nu poate interfera cu drepturile personale ale ascultătorilor săi; nu este permis a se aduce atingere demnității umane, a ofensa sau a induce sentimente de anxietate ori frică.

III.10.2. JSRR nu va face publice datele personale ale celor cu care este în contact/în direct, fără acordul acestora.

III.11. Utilizarea înregistrărilor de arhivă

Înregistrările din arhivă pot fi folosite pentru a ilustra evenimente curente doar cu condiția ca acestea să nu inducă în eroare ascultătorii, în ideea că sunt martori la ceva la care ei nu pot asista în fapt. Acestea trebuie încadrate clar, cu eticheta „*înregistrare din data de...*”

Același principiu se aplică emisiunilor difuzate în reluare, care trebuie să cuprindă data primei difuzări la începutul, la mijlocul și la încheierea emisiunii.

III.12. Bloguri și celealte forme de webcontent personal

SRR își încurajează jurnaliștii să interacționeze mai mult cu ascultătorii pe toate site-urile Societății (chat, comentariu, forum, blog, instant messenger, skype, google talk etc), antrenând astfel societatea civilă într-un control al calității programelor.

În orice formă de interacțiune online, JSRR are obligația de a respecta principiile și valorile SJR. Aceste principii se aplică și blogurilor, precum și celorlalte forme de webcontent personal ale JSRR (angajat sau cu orice alt fel de contract). Niciun blog ori webcontent nu trebuie să intre în contradicție cu prevederile art. 8 alin. (1) din Legea nr. 41/1994, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Blogurile oferă jurnaliștilor posibilitatea de a spune ascultătorilor/cititorilor ce se află în spatele unui subiect de presă, sau să discute rezolvarea unei dileme etice. Bloggeri de radio public își pot eroda însă credibilitatea dacă principiile obiectivității și ale echilibrului sunt puse în discuție printr-o postare online.

a. Comunicările oficiale, documente, materiale ale SRR care sunt preluate pe Internet de către orice jurnalist, indiferent de natura raportului juridic cu SRR, se supun regulilor de identitate vizuală în vigoare ale instituției și trebuie să fie asumate prin semnătura de către emitent (cu precizarea explicită a sursei).

b. Orice jurnalist, indiferent de natura raportului juridic cu SRR, care detine sau urmează să deschidă un blog personal sau site Internet, pe care indică în orice mod că este angajat/colaborator al SRR, trebuie să anunțe superiorul ierarhic sau, după caz, redactorul șef al postului pentru care lucrează.

c. Orice blog sau site pe care se indică, în orice mod, că deținătorul este un angajat/colaborator al SRR, trebuie să includă, în mod obligatoriu, o mențiune vizibilă cu următorul conținut: *"Opiniile exprimate aici sunt opinii personale - cu respectarea normelor CNA și nu angajează în nici un fel SRR"*.

III.13. Reclamații și Corecții

III.13.1. JSRR face tot posibilul pentru a evita producerea de erori în materialele transmise on air sau online și se angajează să corecteze, în cel mai scurt timp, eroarea produsă, iar acolo unde se consideră necesar, JSRR poate să publice și scuze.

III.13.2. Atunci când primește o plângere din partea unui ascultător, JSRR îl va întări pe șeful ierarhic superior pe linie editorială, respectiv pe redactorul-șef, care va decide dacă are competența de a răspunde. În caz contrar, plângerea se va trimite, mai departe, unui serviciu specializat.

Capitolul IV.

Etică și cod de conduită

JSRR are obligația de a respecta deopotrivă cerințele profesionale și morale. JSRR nu își confundă rolul de jurnalist cu cel de polițist/judecător; nu rezolvă situații, nu tranșează situațiile relatate și nu dă verdicte.

JSRR își asumă responsabilitatea pentru informațiile pe care le difuzează. Manipularea, cenzura, falsificarea documentelor și distorsionarea faptelor, folosirea

neautorizată de fotografii de imagini TV sau surse, calomnia, acuzațiile nefondate, precum și plagiatură sunt grave abateri profesionale.

IV.1. Lucrul în echipă

IV.1.1. Spiritul de echipă

Raporturile corecte de lucru se bazează pe respect, demnitate, profesionalism, toleranță, echitate, diversitate. Nu sunt tolerate comportamentele nerespectuoase, degradante, care intimidează, umilesc etc. Fiecare trebuie să se simtă în siguranță și în largul lui pentru a putea performa. Discriminarea ori hărțuirea de orice fel nu sunt tolerate.

Rezolvarea unei probleme/dispute se face cu calm și cu demnitate.

IV.1.2. Disciplina de studio (înregistrare, emisie)

JSRR are obligația de a respecta disciplina de studio, regulile de folosire și întreținere a echipamentului din dotare/cabinele de producție/emisie. În cazul în care echipamentul din dotare nu mai funcționează corect, este pierdut sau deteriorat, trebuie raportat către o persoană autorizată, cu indicarea circumstanțelor. Problemele tehnice care afectează calitatea emisiei vor fi notate prompt în registrul de emisie de către realizator/producător iar responsabilul tehnic va semna de luare la cunoștință. Prezentatorul/realizatorul nu trebuie să părăsească studioul de emisie până când nu sosesc prezentatorul/realizatorul următorului program.

În cazul în care programul obișnuit este întrerupt/ modificat din rațiuni excepționale (tip *breaking news*), prezentatorul/realizatorul oferă ascultătorilor toate explicațiile necesare și anunță, în cazul unei emisiuni preînregistrate, reluarea/reprogramarea acesteia.

JSRR are dreptul la respect față de propria imagine și poate sesiza Consiliul de Onoare cu privire la orice încălcare a acestui drept, inclusiv folosirea acesteia de către instituție, fără propriul acord.

IV.2. Resurse. Onorarii. Cadouri

IV.2.1. JSRR are obligația de a folosi, în mod responsabil, resursele SRR, exclusiv în beneficiul SRR.

IV.2.2. Folosirea statutului de jurnalist și a accesului la informație pentru obținerea unor beneficii personale sau în favoarea unor trete părți constituie o gravă încălcare a normelor etice.

IV.2.3. În cazul în care o emisiune este realizată/difuzată/publicată cu folosirea unei surse externe de finanțare, aprobată în prealabil de conducere, acest lucru trebuie făcut public cu claritate. Recursul la o finanțare externă nu trebuie să influențeze în niciun fel programul sau să lase impresia că finanțatorul are o influență oarecare asupra sa.

IV.2.4. Prezentele condiții se aplică inclusiv producțiilor comandate și achiziționate de SRR de la terți.

IV.3. Relațiile cu terți - Concurență neloială

Credibilitatea și imaginea de marcă a informației SRR nu pot face obiectul niciunui compromis. Credibilitatea SRR se bazează pe reputația jurnaliștilor, pe independentă și imparțialitate. Integritatea Societății depinde de integritatea fiecărui angajat.

Pentru a păstra această independentă, fiecare contributor la procesul de creație și producție editorială trebuie să evalueze, cu scrupulozitate, organismele la care se asociază public.

JSRR va evita să facă orice declarație publică, inclusiv în mediile/rețelele sociale, pentru a nu crea impresia unui „partizanat” pentru o anumită cauză.

IV.3.1. JSRR are obligația să evite orice situație de conflict de interes, reală, aparentă sau potențială. În cazul în care o asemenea situație nu poate fi evitată, el are responsabilitatea de a anunța acest lucru și de a respecta procedurile stabilite pentru cazurile respective.

IV.3.2. În cazul în care există o îndoială cu privire la un conflict de interes, chestiunea se supune atenției conducerii SRR și se așteaptă o recomandare/rezoluție.

IV.3.3. Colectivul redațional decide dacă acceptarea de către JSRR a unor invitații/gratuități, facilități pentru realizarea unui material/emisiune pun sau nu în discuție independenta produsului în cauză.

IV.3.4. Reportajele JSRR despre SRR trebuie să respecte principiile de acuratețe, imparțialitate, echitate.

IV.3.5. Dacă un membru al familiei JSRR este actor al unui subiect jurnalistic, jurnalistul respectiv nu poate participa la realizarea subiectului. El trebuie să-și informeze superiorul cu privire la conflictul de interes.

IV.3.6. În cazul în care JSRR este solicitat de către o terță persoană (societate, organizație, asociație) să îi furnizeze o contribuție (inclusiv la o conferință, masă rotundă, animație) în calitate de autor, acesta are obligația de a se asigura că respectiva cooperare nu provoacă nicio îndoială cu privire la propria persoană, la integritatea profesională, imparțialitatea și independenta proprie, și, ca urmare, la integritatea, imparțialitatea și independenta SRR. JSRR va solicita o aprobare din partea conducerii, neavând dreptul de a folosi afilierile la orice tip de organizație, pentru a susține cauze ce i-ar putea afecta credibilitatea jurnalistică.

IV.3.7. Cooperarea JSRR cu alte medii jurnalistice este condiționată de acordul

prealabil scris, acordat de superiorul ierarhic pe linie editorială, în măsura în care această activitate nu constituie o concurență neloială, nu interferează cu drepturile și obligațiile JSRR și nu creează nici impresia că acesta ar putea fi asociat cu anumite opinii politice/religioase sau interese de afaceri.

Condițiile în care astfel de cooperare a fost autorizată trebuie făcute publice. Orice colaborare media autorizată trebuie să fie făcută sub numele de jurnalist al SRR și trebuie să respecte principiile, valorile și standardele etice și editoriale ale SJR.

JSRR are obligația de a da întotdeauna informația cu prioritate către SRR.

IV.3.8. În spiritul transparenței asumate, SRR poate face publică lista colaborarilor JSRR cu alte medii:

Capitolul V.

Competiție și pregătire profesională

V.1. Condiții de lucru

V.1.1. JSRR are dreptul să î se asigure un mediu adecvat la locul de muncă, în deplină siguranță și securitate, astfel încât să-și poată desfășura activitatea de creație și producție în cele mai bune condiții.

JSRR nu î se poate imputa nerealizarea unor sarcini de serviciu, dacă aceste condiții de lucru nu îi sunt asigurate, și are dreptul de a reclama orice impediment întâmpinat din această cauză, în bunul mers al activității de producție editorială.

V.1.2. JSRR are dreptul de a primi în dotare echipamentul tehnic standard necesar (aparat de înregistrare, laptop, programe necesare editării precum și transmiterii materialelor, telefon mobil, etc.), revizuit cu regularitate, în conformitate cu activitățile jurnalistiche pe care le are de executat.

V.1.3. În cazul în care este corespondent în străinătate/corespondent de război, JSRR are dreptul la o pregătire specială, echipament adecvat, asigurare de sănătate și asigurare de viață.

V.2. Competiție - pregătire profesională

V.2.1. JSRR are dreptul de a fi informat, în mod transparent, despre politica de resurse umane a SRR, astfel încât să poată să-și construiască un plan de carieră.

V.2.2. JSRR are dreptul de a fi informat cu privire la orice oportunitate de pregătire și perfecționare.

V.2.3. JSRR are atât dreptul, cât și obligația, de a participa la diverse cursuri de formare profesională, pentru a-și desăvârși abilitățile tehnice și editoriale.

V.2.4. JSRR are dreptul de a fi informat cu privire la oportunitățile de promovare și de a ocupa un post, în condiții de competiție echitabilă, potrivit pregătirii, competențelor și performanțelor sale profesionale (indiferent de tipul de raport contractual cu SRR).

V.2.5. JSRR are dreptul de a fi informat în legătură cu orice oportunitate de a participa la competiții profesionale.

V.2.6. JSRR are libertatea de a participa, personal sau prin producțiile sale, la întruniri profesionale, congrese, simpozioane, festivaluri sau concursuri, în vederea recunoașterii valorii sale profesionale și în beneficiul imaginii SRR.

V.2.7. JSRR are dreptul de a fi informat în legătură cu condițiile în care poate primi un stimulent finanic (acord, premiu, drept de autor etc). Acordarea stimulentelor finanțare se face în mod argumentat și transparent. JSRR se bucură de protecția dreptului de autor pentru produsele sale publicistice, în condițiile legii și ale CCM. În situațiile în care acest drept este încălcăt de către o instituție concurentă, ziaristul beneficiază de asistență juridică din partea SRR.

V.2.8. Dacă un JSRR acceptă o funcție/post de natură oficială (inclusiv consultanță, imagine, comunicare) în administrația centrală, locală sau în structurile politice, el devine incompatibil cu statutul de jurnalist al SRR.

Capitolul VI.

Consiliul de Onoare

Menținerea și sporirea încrederii publicului în programele posturilor de radio ale SRR reprezintă o prioritate a tuturor celor implicați în producția radiofonică pe întreaga platformă media folosită de instituție.

Auto-reglementarea se realizează prin aplicarea efectivă a normelor SJR și instituirea unui **Consiliu de Onoare**, ca mecanism intern de arbitraj.

VI.1. Rol și atribuțiuni

Potrivit art.10 lit.e) din Legea nr. 41/1994 republicată, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul de Onoare este o instanță internă de arbitraj.

Consiliul de Onoare audiază, analizează și mediază situațiile conflictuale, dând şanse egale părților implicate să-și susțină punctele de vedere.

În egală măsură, Consiliul urmărește respectarea normelor editoriale și etice, cuprinse în Legea de funcționare a Societății Române de Radiodifuziune, în reglementările CNA, în prevederile SJR și în reglementările interne ale SRR.

VI.2. Mod de funcționare

VI.2.1. Consiliul de Onoare își alege **un președinte** și elaborează **regulamentul de organizare și funcționare**, în termen de 15 zile de la data constituirii sale.

Regulamentul va conține prevederi clare cu privire la:

- atribuțiile președintelui;
- modalitățile de lucru/ convocarea ședințelor, ședințe ordinare și extraordinare, vot etc.;
- reguli privind analizarea sesizărilor și audierea părților;
- reguli privind administrarea probatorului;
- modul de adoptare și de comunicare a rapoartelor și a recomandărilor elaborate de Consiliu;
- stabilirea unor categorii de recomandări în funcție de natura și gravitatea abaterilor constatate.

Din momentul adoptării, regulamentul devine public, prin postarea pe site-ul SRR.

VI.2.2. Consiliul de Onoare este ajutat, în activitatea sa, de un **Secretariat tehnic** (ST).

VI.2.3. SRR asigură **logistica și bugetul** necesar desfășurării activității Secretariatului tehnic și Consiliului de Onoare.

VI.2.4. Mod de lucru

Sesizări

Sesizările/plângerile primite în scris și pe format audio-video, în funcție de platforma media pe care s-a transmis inițial sesizarea, vor fi înregistrate într-un registru special, la Secretariatul tehnic.

Sesizarile/plângerile anonime nu se iau în considerare.

Orice membru al Consiliului de Onoare se poate autosesiza în legătură cu încălcarea oricărei dintre prevederile statutului.

Analiză

Secretariatul tehnic întocmește dosarele referitoare la cazurile primite, pe care le înaintează Consiliului de Onoare, însotite de un opis și un rezumat lămuritor. În acest scop secretariatul tehnic solicită părților implicate note explicative, procură documente interne și externe lămuritoare, înregistrări audio precum și orice alt material justificativ/probator, întocmește dosare de presă dacă este cazul.

Procesul de colectare a datelor/documentelor are un caracter non-judiciar.

Consilul de Onoare decide dacă sunt de competență să și anunță public demararea procedurilor de analiză, data convocării părților și durata anchetei care nu poate depăși 30 de zile de la primirea sesizării.

La solicitarea Consiliului de Onoare, secretariatul tehnic întocmește proiecte răspuns către părțile implicate.

Consiliul de Onoare respectă principiul transparentei în desfășurarea activității sale.

Cazuistică. Raportare

ST identifică preocupările majore ale publicului, aşa cum reiese din plângerile/sesizările primite.

ST va ține un registru la zi al tuturor plângerilor/sesizărilor. Atunci când un număr semnificativ de plângeri/sesizări semnalează existența unor probleme, ST va proceda la efectuarea unui studiu amănuntit al cauzelor/ împrejurărilor etc și va face o informare către CO, și, la recomandarea acestuia, către jurnaliști și managementul SRR.

Consiliul de Onoare poate elabora trimestrial un raport cu privire la cazurile luate în discuție, pe care îl prezintă Consiliului de Administrație. Raportul sau un rezumat al acestuia devin publice, prin postarea pe site-ul SRR.

Raportul inventariază și măsurile luate de conducere ca urmare a soluțiilor propuse de CO.

VI.3. Procedura de constituire

VI.3.1. Condiții de eligibilitate pentru membrii Consiliului de Onoare:

- a. experiență de minimum 5 ani ca ziarist de radio;
- b. vechime în raporturile sale cu Societatea Română de Radiodifuziune de minim 3 ani, fără sanctiuni;
- c. cunoașterea SJR.

VI.3.2. Componență

Consiliul de Onoare va avea în componență 7 membri, astfel:

- cinci jurnaliști din partea plenului personalului redațional (2 de la studioul central, 2 de la studiourile teritoriale, 1 de la minorități);
- un jurnalist propus de Consiliul de Administrație;
- un jurnalist propus de Președintele director general al Societății;

VI.3.3. Mandat

Membrii CO au un mandat de 3 ani, care curge de la data actului administrativ de nominalizare.

Ei pot fi realeși pentru cel mult încă un mandat.

Pentru activitatea depusă, membrii CO nu sunt remunerati. Statutul de membru onorează calitățile profesionale și etice.

VI.3.4. Procedura de desemnare și alegere

Odată cu intrarea în vigoare a prezentului Statut, începe procedura de constituire Consiliului de Onoare.

Prin ordin al PDG se constituie o Comisie tehnică și de arbitraj care va organiza alegerile.

Jurnaliștii își desemnează reprezentanții pe baza unor alegeri libere și corecte, organizate de SRR, cu sprijinul asociațiilor profesionale și sindicale din SRR.

Reprezentanții jurnaliștilor sunt aleși cu votul majorității participanților la alegeri, în urma depunerii de candidaturi individuale.

CA nu poate propune persoane care îndeplinesc un mandat în acest organism de conducere.

Părțile în drept să desemneze membri în cadrul Consiliului de Onoare vor propune și câte un supleant, care devine membru cu drepturi depline în cazul vacanțării poziției pentru care a fost propus. În cazul în care persoanele propuse pentru a face parte din Consiliul de Onoare nu corespund criteriilor enunțate la art. 3.1, acestea pot fi contestate în termen de trei zile de la anunțarea propunerilor respective.

Soluționarea contestațiilor îi revine Comisiei tehnice și de arbitraj (CTA).

Dispoziții finale

Pentru jurnaliști, indiferent de natura raportului juridic cu Societatea Română de Radiodifuziune, prevederile prezentului statut vor avea caracter obligatoriu de la data intrării în vigoare.

Prezentul Statut va putea fi completat și/sau modificat în viitor, în acord cu dezvoltarea societății și evoluția meseriei de jurnalist de radio.

Orice cetățean plătitor de taxă radio poate să trimită sugestii de îmbunătățire a SJR, în chestiuni care privesc drepturile sale în raport cu SRR/JSSR.

La solicitarea Consiliului de Onoare, o Comisie Paritară va revizui periodic conținutul Statutului, pe baza sugestiilor și notificărilor înregistrate, astfel încât el să fie în permanentă relevant și să răspundă noilor circumstanțe.

Conținutul SJR și toate celelalte informații relevante și necesare se regăsesc pe un website cu caracter public. Website-ul SJR este interactiv, are secțiuni speciale pentru cazuistică, întrebări și răspunsuri (gen FAQs - întrebări frecvente și răspunsuri la acestea), propunerি.

